

Kunstinõukogu koosoleku protokoll

26. sept, 1966.a.

Kohal olid sm.-d.: Hammer, Raudsepp, Järvi, V., Klas, E.,
Ojamaa, Klaus, Žigurs, Urb, Järvela,
Mägi, Mikk, Väljaots, Murdmaa, Ulanova,
Valgma.

P ä e v a k o r d: 1/ "M-zelle Nitouche" peaproovi
arutlus

2/ Teatriühingu sektsiooni kunstilise enesetäiendamise aruanne ja plaan.

3/ Ooperisolistide esinemisnormide määramine

Sm. H a m m e r: Kõik mäletavad, millised olid põhjused, et me võtsime selle opereti repertuaari. Seda ei oleks tarvis korrata. Mul on küsimus lavastusbrigaadile, mis selles tükis veel muudub?

Sm. V ä l j a o t s: Me ei ole lahtise lavaga proovi teha saanud. Karask lülitus proovidesse alles kaks nädalat tagasi, tal ei ole osa veel käes. Kostüümid ei ole valmis.

Sm. K l a u s: Kolmapäevaks ei ole ka veel kõiki kostüüme.

Sm. V. J ä r v i: Täna tagasi võtmisi ei olnud. Muusikalisi numbreid oleks olnud vaja tagasi võtta.

Sm. V ä l j a o t s: Kolmapäeval on teine koosseis: Palm, Roose, Vasar.

Sm. K l a s: Teine koosseis on halvem, on vaja tagasi

võtta muusikalisi numbreid.

Sm. M ä g i: Minu maitse järgi pole see tükk kunagi olnud ei muusikaliselt ega sisult. Laupäeval tundus Roose väga diletantlik. Palm tundus parem.

Sm. K l a s: Kunstinõukogu peaks kindlasti kolmapäeval vaatama.

Sm. U r b: Palmil ei ole sõjaväelase hoiakut. Roose laulis kenasti.

Sm. O j a m a a: Arvan, et kunstinõukogu kõik liikmed peaksid vaatama tükki. Kunstinõukogu liikmed võiksid siiski vaevuda niipalju, et vaadata proovi ja ütelda omad sõnad. Praegu on nii, et pooled kunstinõukogu liikmed ei ole proovi vaadanud. Lavastaja teeb mis ta teeb. Selles osas on mul tõsine pretensioon kunstinõukogule.

Tükk ise on uskumatult loll. Minule isiklikult hakkab väga vastu. Täna veel enam kui kõik jäid hiljaks. Karask jättis nõrga mulje. Teksti osas on suuri pretensioone. Labast on palju, mida võiks välja voolida. Lavastaja peab sellest aspektist lavastuse üle vaatama.

Sm. H a m m e r: Teine koosseis teeb väga muret.

Sm. O j a m a a: Ükskõik mitu korda seda näidata noorte koosseisuga, see läheb ikka teatri nime all.

Sm. M ä g i: Võib-olla siiski ilma Sallota seda tükki mitte mängida, ma ei tea muidugi kuidas lavastaja arvab.

Sm. K l a s: Palmi ja Roosega seda etendust niipea ei julgeks välja tuua. Nendega on tore töötada, aga on küsimus, kas nad on meie teatri mark?

Sm. H a m m e r: Palun kunstinõukogu liikmeid kolmapäevast proovi vaadata.

Sm. V ä l j a o t s: Tahtsime Roos_ele ja Palmile anda lavapraktikat. Heas mõttes üllatas mind Roose, teksti räägib ta - pole viga. Roose peaks kokku mängima Kuslapi ja Karaskiga. Niisugust prantsuse komöödiat peab mängima hästi vallatult. Mina pean seda operetti teiseks paremaks operetiks maailmas. Näitlejatele on suureks kooliks. Peab väga sisse mängima. Ja väga lustakalt mängima. Võitlen operetliku mulistamise vastu.

Sm. R a u d s e p p: Kas Konservatooriumi üliõpilased peavad mängima teatri nime all? Peaks olema märgitud, et esinevad üliõpilased. Publik, kes ostavad piletid, peavad teadma, et nad tulevad vaatama etendust, kus mängivad Konservatooriumi üliõpilased.

Sm. O j a m a a: Kui kevadeks saavad nad esinemisküpseks, siis võivad nad esineda teatri nime all.

Sm. R a u d s e p p: Näitlejaid takistab ka see, et kostüümid ei ole veel valmis.

Sm. M ä g i: Kui on ajastu tükk, peab näitleja tunnetama oma kostüümi.

Sm. H a m m e r: Ma ei oska ütelda põhjust, mis kostüümid ei ole valmis. Roosat ei ole täna, tema teab põhjust.

Kunstinõukogu otsustas lubada op. "Mam'zelle Nitouche" esietendusele 30. sept. 1966.a.

II

Sm. H a m m e r: Kuulame ära Teatriühingu sektsiooni kunstilise enesetäiendamise aruande ja plaani. Palun

sm. Järvela!

Sm. J ä r v e l a: Enesetäiendamise tööd peab viseerima teatri kunstnikukogu. Meil on toimunud selles töös; hääleseade, lavaline liikumine, repetiitori tunnid.

Hääleseadet teevad sm. Maasik, Tiidus, Amjärv, ja Rikas.

Maasik ja Tiidus töötavad solistidega, Amjärv ja Rikas kooriga.

Solistid kasutasid hääleseadet vähe. Sm. Maasiku juures käisid Jaaksoo, Kärvet, Urb ja Vihandi. Hääleseade tundädesse minemine on muidugi vabatahtlik, kuna lauljatel on oma õpetaja, keda usutakse ja ei saa sundida käima võõra õpetaja juures. Suur soov on repet. tundide järgi. On toimunud 130 tundi.

Halvem on lugu lavalise liikumisega. 16 tunnist võttis kõige rohkem osa: Külvand - 13 korda, Panova 11 korda.

Ei käinud üldse lavalise liikumise tunnis;

Lavalise liikumise tunnis peaksid inimesed käima. Meie sektsioon leiab, et peanäitejuht ja peadirigent ei pööra sellele küllalt suurt tähelepanu. Sooviksime, et see tööloik meil paraneks - juhtidest peab olema üks inimene, kes nende asjadega tegeleks. Solistid on meil jäänud ilma juhita, Ei ole inimest, kes juhiks õigel ajal solistide tähelepanu ja keda solistid arvestaks. Solistide osaks peaks küll midagi ette võtma, et neile öeldakse õigel ajal ära, mis kellelegi öelda on. Aga mitte nii, nagu meil on senini olnud. Toimusid solfedžo

tunnid kooriartistidele.

Meie sektsioonile on raha antud 900.- rbl. Tahaksime teha uued hooaja plaanid. Suurt muret valmistab, kuidas algal hooajal teha lavalise liikumise tunde. Nii kuidas möödunud aastal, neid teha pole vaja. Kui tunnis käib üks või kaks inimest, siis ei ole mõtet neid tunde teha. Teatri juhtkond peaks sellele mõtlema, kuidas viia^Ineid tunde läbi, et näitajad neist osa võtaks. Lavakõne tunde oleks väga vaja. Sm. Aderit meie kasutada ei saa, kuna ta elab Viljandis ja tema aegadega ei saa arvestada. Sektsioon tahab teha - möödunud aastal tegemata jäänud - "Kiri nõudmiseni" arutelu. Siis arutelu "Eesti kunsti dekaad Irkutskis". Leitakse, et on vaja teha paar loengut teatri eetikast.

Abikoor on aidanud meil teha suuri lavastusi. Abikoorigi on läinud 14 inimest kutselistesse kooridesse. Oleks vaja kuulutada uus konkurss.

Tahaksime, et meie tööst oleks kasu kogu kollektiivile. Sm. Väljao t s: Lavaline liikumine ja diktsioon on väga valulised küsimused. Lavalise liikumise osas on küsimus ruumis. I proovisaali ei ole selleks sobiv kasutada, sobiks 3 proovisaal.

Sm. H a m m e r: Selles ei tohiks probleemi olla.

Sm. Väljao t s: Olen rääkinud inimestega, neil on alati mingi põhjus puudumiseks. Noorte solistidega peab kindlasti tegema lavalist liikumist.

Sm. H a m m e r: Normaalne oleks, et inimesed tuleksid küsima luba lavalisest liikumisest osavõtuks. Kui on antud võimalus nagu meil ja inimesed näevad laval halvad välja, siis peaksid nad sellest aru saama ja võtma nendest tundidest osa, see

kõik on aga sellepärast, et puudub konkurents. Nad teavad, et teater on sunnitud neid kasutama. Kunstilised juhid peavad rangemalt suhtuma solistidesse. Lavalise liikumise tunnid on väga vajalikud. Formaalselt neid teha pole mõtet. Näitejuhid peavad kontrollima nendest osavõttu.

Sm. Ž i g u r s: Solistid ei tööta ju 7 tundi päevas. Nad võiksid teha lavalise liikumise tunde tööajast. Hääl ju puhkab neil sel ajal.

Sm. R a u d s e p p: Kuidas viia asja nii kaugemale, et inimene ise tahab nendest tundidest osa võtta. Meil ei tehta lavastuste ja üldse kogu töö pidevat analüüsi, see oleks vajalik. Kevadel pidime tegema analüüsi aga ei teinud.

Hääleseade küsimus - solistid on õppinud igaüks oma õpetaja juures ja see on talle jumalaks. Hääleseade on siiski rohkem koorile. Teen ettepaneku, regulaarselt läbi viia lavastuste analüüsi, kevadel hooaja analüüs.

Sm. H a m m e r: Kunstiline kontroll on meil nõrk.

Sm. R a u d s e p p: Nooremad artistid on ennast täis. Tuleb teha ranged järeldused kui nad lavalise liikumise tundidest osa ei võta.

Sm. V ä l j a o t s: On tekkinud olukord, et inimesed ütlevad pidevalt osadest ära. Praegu näit. Orav "Porgy ja Bessi" proovidel ei käi. Noored solistid mõtlevad, et nad on ainukesed ja neile asendajaid ei ole. Kui neile midagi ütled, loetakse seda norimiseks.

Sm. R a u d s e p p: Toome lavastused välja ja sellega lavastused jäävad. Hiljem ei pöörata neile tähelepanu.

Sm. J ä r v i, V.: Mina olen proovil teinud Tiina Jaaksoole mitu korda märkusi ja nüüd ta arvab, et ma süstemaatili-

selt kiusan teda ja on lubanud Moskvasse kaevata.

Sm. Hammer: Tuleks vaadata, et inimesed saaksid kasutada hääleseade tunde nendelt pedagoogidelt, keda nad tahavad kasutada. TÜ on ju ükskõik kellele maksta. Repeetiitori tunde tuleks anda inimestele kes õigustavad end, mitte ükskõik kellele. Lavaeline liikumine panna tööplaani ja teha nimekiri, kes on kohustatud seal käima. Lõpuks on meil õigus inimese ümbertarifitseerida, kui nemad on kaotanud oma professionaalse taseme. Lavakõne tundidele leida lektor Tallinnast.

Sm. Mägi: Meie anname võimalused ja inimene ise vastutab oma kvalifikatsiooni eest.

Sm. Järvela: Me võime ka teha nii, et nendele inimestele, kes on kohustatud nendest tundidest osa võtma, ja ei võta osa ütelda ära igasugusest TÜ abist.

Sm. Hammer: Abikoori suhtes tuleb sm. Järvela ettepanekut arvestada.

Sm. Uhammer: Palun määrata kõrgemasse kategooriasse kuuluvate draamaatil. tenorite ja baritonide ja kolorat. sopranite nimed. kellekesinemisnorm on 8.

OTSUSTATI: Määrata esinemisnormiks 8 järgmistel ooperiartistidel: Püvi, Karask, Kuusik, Taleš, Ots, G. Nelus, Külvand.

Koosoleku juhataja:

Protokollija: